

Список літератури:

1. Коломінський Н. Стиль керівництва в освіті: проблеми формування та вдосконалення / Н.Коломінський // Освіта і управління. – 1997. – №2. – С. 106-113.
2. Мармаза О.І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом / О.І. Мармаза. – Х.: Видавнича Група «Основа», 2004. – 240 с.

УДК378:37.032

Ігнатюк О.А., Капустіна Н.О.

м. Харків, Україна

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ОЦІНКА РІВНЯ СФОРМОВАНOSTI ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ПІДСТАВІ ФАКТОРНО-КРИТЕРІАЛЬНОЇ МОДЕЛІ

Актуальність обраної теми дослідження пояснюється тим, що професійна компетентність керівників на сьогодні виступає якісним показником ефективності управління закладом освіти. На сьогодні в освітньому просторі підвищується увага до педагогічної діагностики (В. Аванесов, Б. Бітінас, О. Божович, М. Голубев, К. Ингенкамп, Г. Карпова, Є. Леонова, Є. Михайличев, І. Підласий, Н. Сидорчук та інші дослідники), які визначають сутність та предмет педагогічної діагностики та окреслюють функції діагностування рівнів

навчальних досягнень студентів та професійної майстерності викладачів [1-5та ін.].

Компетентність керівника закладу освіти репрезентує прагнення і здатність реалізувати свій потенціал (знання, уміння, особистісні якості) під час творчої професійної діяльності, усвідомлюючи соціальну значущість та особисту відповідальність за результати цієї діяльності й необхідність її постійно вдосконалювати. З огляду на це, актуальним є оцінка рівня професійної компетентності керівника закладу освіти, у тому числі дошкільної, із метою визначення шляхів подальшого її розвитку.

Мета дослідження полягає у визначенні рівня сформованості професійної компетентності керівників закладів дошкільної освіти (ЗДО) на підставі використання відповідної факторно-критеріальної моделі.

Аналіз літературних джерел доводить, що в основі створення факторно-критеріальної моделі покладено кваліметричний підхід, що базується на основних положеннях кваліметрії. Кваліметрія (від латинського «gualitas» – якість – і давньогрецького «metreo» – виміряти) – наука про методи кількісної оцінки якості продукції [3].

Кваліметричний підхід передбачає розробку нормативної моделі об'єкта оцінювання.

Додержуємося думки дослідниці Г. Єльнікової, відносно того, що нормативна модель (стандарт, еталон, або норма-зразок) – це модельне представлення ідеалу об'єкта, де зібрані всі внормовані вимоги до його цілей, завдань, структури, діяльності, її продукту тощо [1, с. 79].

Приклад факторно-критеріальної моделі подано нижче.

Таблиця

Факторно-критеріальна модель оцінки рівня сформованості професійної компетентності керівників ЗДО

п/п	Фактори	Вагомість факторів	Критерії	Вагомість критеріїв
	2	3	4	5
I	Неперервна освіта	0,24	1.1. Професійна фахова освіта	0,30
			1.2. Мотивація до участі у всіх формах підвищення кваліфікації на всіх рівнях	0,25
			1.3. Прагнення до саморозвитку	0,25
			1.4. Науково-методична грамотність	0,20
II	Особисті якості	0,22	2.1. Професіоналізм	0,22
			2.2. Організованість	0,20
			2.3. Рівень культури	0,19
			2.4. Демократизм	0,21
			2.5. Працелюбність	0,18
4	2	13	4	5
III	Виконання посадових обов'язків	0,23	3.1. Знання нормативних документів	0,20
			3.2. Фінансово-господарська діяльність	0,30
			3.3. Забезпечення умов функціонування закладу	0,25
			3.4. Організація освітнього процесу	0,25

IV	Уміння щодо забезпечення соціального розвитку закладу дошкільної освіти	0,17	4.1. Прогнозування перспективного розвитку закладу	0,15
			4.2. Науково-методичне забезпечення організації освітнього процесу	0,15
			4.3. Підвищення фахового рівня всіх учасників освітнього процесу	0,25
			4.4. Модернізація матеріально-технічної бази закладу дошкільної освіти	0,20
			4.5. Забезпечення виконання замовлень батьків	0,25
V	Соціальна активність керівника	0,14	5.1. Комунікабельність	0,16
			5.2. Ініціативність	0,25
			5.3. Співпраця з батьківською громадою, громадськими організаціями	0,22
			5.4. Цілеспрямованість	0,20
			5.5. Участь у культурному житті регіону	0,17

Розробка факторно-критеріальної моделі здійснювалася нами відповідно до алгоритму запропонованого Г. Єльніковою:

по-перше, визначення характерних показників професійної компетентності керівників ЗДО, що становлять основу стандарту, виходячи з її загальної структури.

По-друге, виявлення факторів (напрямів) розвитку професійної компетентності керівників ЗДО, а саме: неперервна освіта, особисті якості, виконання посадових обов'язків, уміння щодо забезпечення соціального розвитку закладу дошкільної освіти, соціальна активність керівника.

По-третє, декомпозиція кожного фактору (напрямку) на критерії за допомогою визначення часткових цілей конкретної складової професійної компетентності керівника ЗДО.

По-четверте, визначення вагомості кожного фактора, критерію методом експертної оцінки.

По-п'яте, оформлення моделі оцінки рівня сформованості професійної компетентності керівника ЗДО [2, с. 5].

Використання запропонованої факторно-критеріальної моделі дозволяє: кількісно оцінити якісні показники, складові професійної компетентності керівників ЗДО.

Подальші напрями дослідження вбачаємо у визначенні рівеню сформованості професійної компетентності керівників ЗДО відповідно до отриманої загальної кількісної оцінки; виявленні показників, за якими керівники ЗДО мають найнижчий рівень сформованості професійної компетентності; за результатами вимірювання розробці індивідуальної програми розвитку професійної компетентності для кожного керівника закладу дошкільної освіти.

Список літератури:

1. Єльнікова Г. В. Освітній моніторинг в управлінні загальною середньою освітою. / Г. В. Єльнікова // Управління школою. – 2007. – № 24 (180). – С. 3 – 7.

2. Єльнікова Г. В. Основи адаптивного управління: [курс лекцій] / Г.В. Єльнікова – К. : ЦППО АПН України, 2003. – 133 с.

3. Черепанов В.С. Экспертные оценки в педагогических исследованиях / В.С. Черепанов. – М.: Педагогіка, 1989. – 192 с.

4. Ігнатюк О.А. Формування готовності майбутнього інженера до професійного самовдосконалення: теорія і практика: [монографія] / О.А. Ігнатюк. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2009. – 432 с.

5. Ігнатюк О.А. Критеріально-рівневий підхід до формування готовності професійного самовдосконалення майбутнього інженера / О.А. Ігнатюк // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: збірник наук.праць/ ред.Суцєнко Т.І.- Запоріжжя, 2007.- Вип.47.- 153-157

Ігнатюк О.А., Клімова С.В.

м. Харків, Україна

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТЕЙ ЛІДЕРА У ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Актуальність дослідження, зокрема обраної проблеми формування лідерських якостей педагогів в системі післядипломної освіти, пояснюється тим,